

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/53/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021204795
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Stolárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:0021204795.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Stolárovej a členiek JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Slávky Zborovjanovej v spore žalobkyne: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX/XX, D. E., zast.: JUDr. Monika Marjanovič, advokátka, so sídlom v Košiciach, Urbánkova 6, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35792752, zast.: JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, o finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 7. marca 2022 č. k. 25Csp/138/2021-90

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok vo výroku I. v časti, v ktorej je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni sumu 642 Eur a v prevyšujúcej časti vyhovujúci výrok mení tak, že žalobu zamietá.

Žalobkyni priznáva proti žalovanému náhradu trov konania na súde prvej inštancie v plnom rozsahu.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Michalovce (ďalej aj súd prvej inštancie alebo aj súd) napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobkyni sumu 1605 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I.) a výrokom II. rozhodol o trovách konania. Rozhodol tak o nároku žalobkyne, ktorým si voči žalovanému uplatnila sumu 1605,00 Eur ako finančné zadostučinenie v súvislosti s úverovou zmluvou z 28.10.2015, ktorá bola uzatvorená v rozpore so zák. č. 129/2010 Z.z.

2. Vec právne posúdil podľa § 1 ods. 1 a 2, § 2 písm. i), r), u), § 3 ods. 5, § 4 ods. 2, § 7 ods. 2 zák. č. 250/2007 Z.z., keď vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že strany sporu viedli v konaní 7Csp/4/2020 na Okresnom súde Michalovce spor, v ktorom sa žalobkyňa domáhala určenia, že zmluva o revolvingovom úvere č.229211-72742 uzavretá dňa 28.10.2015 je bezúročná a bez poplatkov a z toho titulu tiež vydania bezdôvodného obohatenia, ktorej žalobe súd vyhovel a ktoré rozhodnutie potvrdil aj odvolací súd. Ozrejmil, že v prejednávanej veci si žalobkyňa uplatnila predmetnou žalobou právo na primerané finančné zadostučinenie podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z., ktoré má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak sankčnú a ktorého cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Jeho účelom je dovoliť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách. Jediným predpokladom pre jeho priznanie je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z daného porušenia práva alebo povinnosti. Zákonodarcovia navyše pri uplatňovaní tohto nároku spotrebiteľom uľahčili dôkaznú situáciu, pretože odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového

prospechu druhej strany. Vo vzťahu k jeho rozsahu zákon nestanovuje žiadne kritériá a jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia.

3. V predmetnej veci je zrejmé, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu spotrebiteľských práv žalobkyne, čo je preukázané rozsudkom. Okresný súd Michalovce rozsudkom zo dňa 22.7.2020 vo veci 7Csp/4/2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 22.7.2021 sp.zn. 2CoCsp/6/2021 určil, že zmluva o revolvingovom úvere č.229211-72742 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 28.10.2015 je bezúročná a bez poplatkov a zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia v prospech žalobkyne. Podmienky stanovené v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z.z. potrebné pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie tak boli splnené, keďže žalobkyňa sa v inom súdnom konaní úspešne domohla určenia, že zmluva o revolvingovom úvere je bezúročná a bez poplatkov a zároveň sa domohla aj toho, že súd zaviazal žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo z dôvodu plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá bola určená za bezúročnú a bez poplatkov.

4. Žalovaný v priebehu konania namietal, že záver súdu v konaní 7Csp/4/2020 o tom, že zmluva o revolvingovom úvere 229211-72742 zo dňa 28.10.2015 je spotrebiteľskou a nie podnikateľskou, čo malo za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, neznamena, že žalovaný konal spôsobom, ktorým by porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľa. Poukázal na to, že žalovaný vychádzal z písomných tvrdení žalobkyne a ak by ona uviedla pravdivé údaje, aké neskôr tvrdila pred súdom, postup žalovaného by bol iný. Keďže súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore účastníkov, nie je rozhodujúce, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne alebo nesprávne právne posúdil. So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia nesmie byť táto otázka položená a akékoľvek jej „nové“ právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých účastníkov je neprípustné. Iné riešenie by znamenalo, že súd môže porušiť viazanosť uloženú mu zákonom v § 230 CSP. Pokiaľ súd spomenutý prejudiciálny účinok ignoruje (nevezme za základ pre svoje rozhodnutie prejudikovaný hmotnoprávny vzťah a rozhodne v rozpore s prejudikovaným hmotnoprávnym vzťahom), nerešpektuje záväzné súdne rozhodnutie a koná v rozpore s ústavou, v zmysle ktorej môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (viď čl. 2 ústavy). Zásada právnej istoty je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Popretie prejudiciálnej záväznosti právoplatného súdneho rozhodnutia znamená zásah do stability práva a právnych vzťahov ako aj do riadneho výkonu spravodlivosti. Vzhľadom na uvedené, súd nemôže prijať iný záver než ten, že zmluva o revolvingovom úvere medzi žalobkyňou a žalovaným zo dňa 28.10.2015 je spotrebiteľskou zmluvou, resp. zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola v konaní 7Csp/4/2020 určená za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí, pri ktorej došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného na úkor žalobkyne.

5. Pokiaľ sa týka výšky požadovaného finančného zadosťučinenia, tá je na úvahe súdu, pričom súd jeho primeranosť posudzuje vzhľadom k okolnostiam. Finančné zadosťučinenie odzrkadľuje najmä mieru závažnosti, intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa, výšku nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžku trvania závadného stavu, objektívnu spôsobilosť vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom živote žalobcu a pod. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že k bezdôvodnému obohateniu žalovaného z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy došlo vo výške 3210,00 Eur. Čo sa týka intenzity zásahu, tak bolo v konaní 7Csp/4/2020 judikované, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentovali obligatórne náležitosti v zmysle zák. č. 129/2010 Z.z. V danom prípade ide podľa názoru súdu o závažné porušenie práv spotrebiteľa, resp. porušenie viacerých povinností veriteľa (neuvedenie viacerých obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úver) vyplývajúcich z právneho predpisu, ktoré bezprostredne spôsobilo spotrebiteľovi ujmu, ukrátenie jeho majetku. Tým, že veriteľ, žalovaný, porušil vyššie uvedené povinnosti, došlo k zníženiu životnej úrovne žalobkyne na úkor žalovaného, ktorý požadoval neprimerane vysokú odplatu za úver. Vzhľadom na uvedené, podľa názoru súdu, opísané porušenia povinností žalovaného pri tejto zmluve vyvolali značné negatívne dôsledky v súkromnom živote žalobkyne. Žalobkyňa prostriedky, ktoré zaplatila nad rámec žalovaným poskytnutej sumy, mohla použiť na iné účely, potreby rodiny a pod. Súď ďalej uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzavretá dňa 28.10.2015, pričom k určení, že je bezúročná a bez poplatkov, došlo až rozsudkom súdu v roku 2021. Teda 6 rokov trval stav, keď žalobkyňa musela strpieť to, že plní, resp. plnila na základe zmluvy, ktorá nemá podstatné náležitosti. Z dokazovania vyplýva, že výška nedôvodne požadovanej sumy žalovaným je 3210,06 Eur a suma požadovaná žalobkyňou

predstavuje 50 % z tejto sumy. Výška primeraného finančného zadosťučinenia má byť taká, aby bola spôsobilá odradiť žalovaného od ďalšieho protiprávneho konania. V tejto súvislosti je súd toho názoru, že žalobcom požadovaná výška finančného zadosťučinenia túto funkciu plní, súčasne je primeraná.

6. K vznesenej námietke premlčania uviedol, že s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017 je jediným predpokladom na uplatnenie predmetného nároku to, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, a teda, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti. Pokiaľ súčasne platí § 101 OZ, konštatoval, že uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie predchádza úspešné uplatnenie porušenia spotrebiteľského práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, k čomu došlo vo vzťahu medzi stranami sporu pri zmluve o revolvingovom úvere zo dňa 28.10.2015 rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp.zn. 7Csp/4/2020 z 22.7.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7.9.2021 (v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu). Až týmto dňom (7.9.2021) žalobkyňa nadobudla nespochybniteľnú vedomosť, že k porušeniu jej spotrebiteľských práv došlo a preto trojročná premlčacia lehota na uplatnenie predmetného práva na primerané finančné zadosťučinenie začala plynúť 8.9.2021. Keďže žaloba bola podaná na súd dňa 4.11.2021, bola podaná v rámci premlčacej lehoty a nárok žalobkyne nie je premlčaný. Z toho dôvodu žalobe v celom rozsahu vyhovel.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP s tým, že žalobkyňa mala vo veci úspech v pomere 100 %, na základe čoho má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % .

8. Proti rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, keď navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol. V prvom rade mal za to, že súd nesprávne posúdil uplatnenú námietku premlčania. Súd síce v odôvodnení svojho rozsudku poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SSR sp. zn. 6Cdo/127/2017, no odkazuje iba na tie jeho časti, ktoré sú na prospech žalobkyne. Naďalej zotrval na tvrdení, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie bolo a je možné uplatniť priamo bez potreby predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, čo potvrdil Najvyšší súd SR práve v označenom rozhodnutí, pokiaľ uviedol: „Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vznikutej ujmy.“ Dané stanovisko bolo prijaté v súvislosti s dovolacou otázkou, ktorú dovolateľ vymedzil tak, či je možné priznanie primeraného finančného zadosťučinenia bez toho, aby v konaní bola preukázaná existencia a výška vznikutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Súd sa však z úradnej povinnosti nezaoberal ako a na základe akého výkladu dovolací súd toto svoje stanovisko prijal, hoci uvedené bolo podstatné pre rozhodnutie. V druhej časti podstatu svojho odvolania založil na tom, že v rozhodnutí absentujú dokázané skutkové okolnosti, ktoré by odôvodňovali neprimeranú výšku 1.605 Eur ako finančné zadosťučinenie. Poukázal na princíp primeranosti vo vzťahu k predmetnému nároku, ktorý však súd žiadnym spôsobom nezohľadnil. Primerané finančné zadosťučinenie má zodpovedať povahe ujmy, primeranosť musí byť posudzovaná z objektívnych hľadísk a určujúcou nie je ani suma bezdôvodného obohatenia. Navyše mal za to, že primerané zadosťučinenie nemá sankčnú povahu (uznesenie Krajského súdu v Prešove 9Co/50/2018). Za nedôvodné považoval tiež závery o tom, že závadný stav mal trvať 6 rokov a začal uzavretím zmluvy, pretože mal za to, že v čase uzavretia zmluvy žiadny závadný stav nevznikol a jediná skutočnosť, ktorá nastala bola tá, že došlo k navýšeniu majetkových aktív žalobkyne o sumu úveru. V čase uzavretia zmluvy nebolo konštatované, že zmluva je neplatná a to sa stalo až s odstupom času. Vykonaným dokazovaním neboli preukázané žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali takú neprimerane vysokú sumu zadosťučinenia a mechanická aplikácia pravidla 50 % zo sumy obohatenia bez existencie zvlášť osobitných okolností vedie k záveru, ktorý nemá žiadne opodstatnenie, oporu v dokazovaní a už na prvý pohľad sa javí ako zjavne neprimeraný až excesívny. Napokon v závere odvolania poukázal na to, že v žiadosti o úver žalobkyňa tvrdila, že žiada o úver ako podnikateľský subjekt a pre účely spojené s podnikaním. Žalovaný vychádzal z obsahu dokumentov, ktoré žalobkyňa predložila pri žiadosti o úver a súčasne žalobkyňa neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali jej tvrdenie o cieľnom konaní a úmysle žalovaného dopustiť sa nepoctivej obchodnej praktiky alebo vyhnúť sa predpisom na ochranu spotrebiteľa.

9. Žalobkyňa k odvolaniu uviedla, že pokiaľ bola žalobkyňa ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojich práv spotrebiteľa v konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce sp. zn. 7Csp/4/2020 v spojení s konaním na odvolacom konaní úspešná, bezpochybné má právo na primerané

zadosťučinenie a teda základ nároku je daný. V danej veci žalobkyňa určila výšku finančného zadosťučinenia ako 50 % zo sumy, ktorú by bol žalovaný nedôvodne získal (3.210 Eur), pokiaľ by nedošlo rozhodnutím súdu k rozhodnutiu o vydaní bezdôvodného obohatenia z dôvodu posúdenia úveru za bezúročný a bez poplatkov. Táto hroziaca majetková ujma žalobkyni je jedným z kritérií pre posudzovanie primeranosti výšky finančného zadosťučinenia. Uvedené kritérium však nebolo jediným pre posúdenie primeranosti výšky požadovaného nároku, pretože súd zohľadnil aj skutočnosť, že zo strany žalovaného došlo k neprijateľnému konaniu už na začiatku zmluvného vzťahu tým, že žalovaný so žalobkyňou uzatvoril zmluvu a označil žalobkyňu ako podnikateľku a účel úveru ako podnikateľský. Žalovaný sa celkom vedome a cielene dopustil konania v rozpore s dobrými mravmi založeného na klamlivom, nepoctivom obchodnom konaní v snahe vyhnúť sa uplatňovaniu právnej úpravy vzťahujúcej sa na spotrebiteľa. Súd tak zohľadnil, že došlo k závažnému porušeniu práv žalobkyne žalovaným, ktoré jej bolo spôsobilé privodiť ujmu vo výške 3.210 Eur spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru prostredníctvom odplaty za úver. Žalobkyňa tieto prostriedky mohla použiť na iné účely a o túto sumu sa jej znížila životná úroveň. Zmluva bola uzatvorená 28.10.2015, avšak k určeniu, že je bezúročná a bezpoplatková, došlo až rozsudkom súdu v roku 2021 a teda stav právnej neistoty žalobkyne trval 6 rokov. Mala preto za to, že priznané finančné zadosťučinenie vo výške 1.605 Eur je primerané a plní tak funkciu satisfakčnú ako aj sankčnú. Zo všetkých týchto dôvodov navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné sčasti.

11. Predmetom konania je nárok na primerané finančné zadosťučinenie vyplývajúce z § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý si žalobkyňa uplatnila voči žalovanému vo výške 1.605 Eur, keď súd žalobe vyhovel v celom rozsahu.

12. Podstatou odvolacích námietok je tvrdené nesprávne posúdenie námietky premlčania a neprimeranosti výšky priznaného finančného zadosťučinenia.

13. Podľa § 3 ods. 5 poslednej vety zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Ako vyplýva z citovaného zákonného ustanovenia, jedinou podmienkou pre priznanie finančného zadosťučinenia je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

15. Rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je ustálená v otázke úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia.

16. V rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/389/2015 najvyšší súd v súvislosti s § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. uviedol, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

17. V rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 najvyšší súd uviedol, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti a žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.

18. Podobne aj z najnovšieho rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/68/2022 z 30.3.2023 dovolací súd naznačil, že uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je viazané na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo iného inštitútu

majetkového charakteru, pretože jedinou podmienkou jeho uplatniteľnosti je splnenie podmienky podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. a to úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti, keď vo svojom zrušujúcom uznesení vytkol odvolaciemu súdu, že pokiaľ potvrdil svojím rozsudkom zamietavé rozhodnutie prvostupňového súdu, súčasne pri svojom rozhodnutí ničím neodôvodnil, prečo za úspešné uplatnenie práva nemožno považovať úspech žalobkyne v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 13C/145/2014, v ktorom bola žaloba voči žalobkyni (v pôvodnom konaní v postavení žalovanej) zamietnutá z dôvodu porušenia zákona o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách pre spotrebiteľov, keď pre absenciu zákonných náležitostí bola zmluva o úvere vyhodnotená ako bezúročná a bez poplatkov.

19. Žalobkyňa úspešné uplatnenie porušenia jej práv a povinností žalovaným preukázala rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 22.7.2020 sp. zn. 7Csp/4/2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 22.7.2021 sp. zn. 2CoCsp/6/2021, ktorým súd určil, že zmluva o revolvingovom úvere uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 28.10.2015 je bezúročná a bez poplatkov a keď súčasne žalovaného zaviazal v prospech žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia. Tým žalobkyňa splnila jedinou podmienku vyžadovanú príslušnou zákonnou úpravou pre žalobou uplatneného finančného zadosťučinenia a to úspešné uplatnenie porušenia jej práv a povinností žalovaným, ako správne vo svojom napadnutom rozsudku konštatoval tiež súd prvej inštancie.

20. Pokiaľ odvolateľ v súvislosti s otázkou premlčania odkázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, podľa ktorej pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy, a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vznikutej ujmy (citujúc rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017), uvedený záver najvyššieho súdu nie je v rozpore s tým, akým spôsobom súd prvej inštancie vyhodnotil námietku premlčania. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017 totiž vyplýva, že dovolací súd takýto záver učinil v súvislosti s ním prejednávajúcou vecou, v ktorej dovolací súd konštatoval v bode 9. odôvodnenia: „V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona.“ Pokiaľ potom predmetom konania vo veci vedenej na dovolacom súde bolo určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré dovolací súd nepovažoval za nárok vyplývajúci zo zmluvy, v ktorom si žalobcovia uplatnili tiež nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia, záver najvyššieho súdu, na ktorý poukazuje tiež odvolateľ, je aplikovateľný na tam prejednanú vec a žiadnym spôsobom nič nemení na závere súdu o naplnení zákonnej podmienky, ktorou je úspešné uplatnenie porušenia jej práv a povinností žalovaným, s ktorou spojil začiatok plynutia premlčacej doby.

21. Odvolateľ tiež nedôvodne v odvolaní poukazuje na to, že žalobkyňa v žiadosti o úver tvrdila, že úver žiada ako podnikateľský subjekt a pre účely spojené s podnikaním, a zmenu vlastného postoja a popieranie ňou vykonaných úkonov začala tvrdiť až v roku 2020, v súvislosti s čím namietal tú skutočnosť, kedy zo žiadneho tvrdenia žalobkyne ani nevyplýva, že pri uzatváraní zmluvy o úvere konala spôsobom, z ktorého by bolo zrejme, že ide o konanie spotrebiteľa.

22. V danom prípade otázka hmotnoprávneho vzťahu strán, pokiaľ ide o vzťah založený na základe úverovej zmluvy, už bola vyriešená v spomínanom konaní vedenom Okresným súdom Michalovce sp.zn. 7Csp/4/2020, a to v prospech žalobkyne ako spotrebiteľky, a preto vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu súd prvej inštancie správne poukázal na záväznosť tohto právoplatného rozhodnutia, ktorým sú strany sporu viazané, keď uvedené súvisí s otázkou prejudiciálneho účinku právoplatného rozhodnutia, ktorá znamená, že súd v inom konaní nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore strán sporu, a to bez ohľadu na to, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne alebo nesprávne právne posúdil.

23. Dôvodnou je ale odvolanie žalovaného v časti, v ktorej namietal, že súdom priznaná suma 1.605 Eur ako finančné zadosťučinenie bola priznaná v neprimeranej výške.

24. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, zákon č. 250/2007 Z.z. nestanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť s výnimkou, že finančné zadosťučinenie musí byť primerané.

25. Určenie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou úvahy súdu a súd určí, aká výška finančného zadosťučinenia je primeraná vždy s ohľadom na okolnosti danej veci. Nemôže ísť teda o úvahu svojvoľnú a túto musí súd v odôvodnení rozsudku vysvetliť tak, aby bolo zrejmé, prečo práve priznanú sumu finančného zadosťučinenia považuje za primerané finančné zadosťučinenie v danej konkrétnej veci.

26. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany spotrebiteľských zmluvách. Zákon pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľovi dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody, resp. bezdôvodného obohatenia dôkazné bremeno je na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, pretože odpadá problematické dokazovanie, či už výšky škody alebo výšky bezdôvodného obohatenia, keď navyše preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo dokonca spravidla nereálne.

27. Aj keď na strane jednej nemožno nič vytknúť súdu prvej inštancie pri jeho úvahách ohľadne okolností, za akých sa posudzuje primeranosť predmetného nároku, na strane druhej otázku primeranosti predmetného nároku súd neposudzoval s poukazom aj na rozhodovaciu prax súdov v obdobných veciach, čo napokon zaťažilo jeho rozhodnutie nesprávnym právnym posúdením veci zakladajúcim uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

28. Aj keď je ochrana spotrebiteľov neoddeliteľnou súčasťou súčasného súkromného práva a postavenie spotrebiteľov je potrebné brať vážne, ochranu spotrebiteľov je nutné interpretovať triezvo, neutrálne ako akékoľvek iné právne inštitúty (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 11/2016 zo 7. februára 2018).

29. V súlade s požiadavkou právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí nie je žiaduce, aby všeobecné súdy rozhodovali v obdobných veciach odlišným spôsobom, ba až protichodným spôsobom, a aj za z toho dôvodu bolo namieste prihliadnuť na rozhodovaciu prax identického odvolacieho súdu v konaniach o finančné zadosťučinenie.

30. Pokiaľ ide o dohľadajú aktuálnu rozhodovaciu prax Krajského súdu v Košiciach, ide o priznané finančné zadosťučinenie vo výške 600 Eur (3CoCsp/16/2022), 800 Eur (3CoCsp/18/2022), 450 Eur (9CoCsp/28/2022), 500 Eur (2CoCsp/70/2022), 300 Eur (6CoCsp/49/2022), 365 Eur (9CoCsp/50/2021), 500 Eur (5CoCsp/2021).

31. V predmetnej veci si žalobkyňa nárok na finančné zadosťučinenie uplatnila vo výške 1605 Eur, ktoré predstavuje 50 % zo sumy bezdôvodného obohatenia priznaného v súvisiacom konaní sp. zn. 7Csp/4/2020, ktoré ale súd prevzal v celom rozsahu bez zohľadnenia tiež rozhodovacej praxe všeobecných súdov v obdobných veciach, v porovnaní s ktorou, suma priznaná vo výške 1605 Eur nie je primeranou sumou.

32. Vzhľadom na povahu a podstatu predmetného nároku, ktorý si oprávnené osoby uplatňujú vždy v dôsledku porušenia ich práv ako spotrebiteľov, kedy v zásade vo vzťahu ku každému takémuto spotrebiteľovi možno hovoriť o zásahu do ich majetkovej sféry v podobe jeho úbytku po dobu protiprávneho stavu zapríčineného dodávateľom, okolnosti prejednávanej veci ale nenasvedčujú tomu, aby sa prejednávaná vec vymykala z tohto všeobecného štandardu, preto ani nebol relevantný dôvod na to, aby súd priznal žalobkyni finančné zadosťučinenie v požadovanej výške a v kontexte uvedeného odvolateľ opodstatnene namietala, že suma 1605 Eur ako suma priznaného finančného zadosťučinenia je neprimeraná.

33. Pretože odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením námietky premlčania vznesenej žalovaným zo strany súdu ako nedôvodnej, súčasne ale vzhliadol opodstatnenosť odvolania v časti namietanej neprimeranosti priznanej výšky finančného zadosťučinenia, sám pristúpil k stanoveniu primeranej výšky finančného zadosťučinenia na sumu 642 Eur, pretože zodpovedá okolnostiam prejednávanej veci tak, ako boli vyšpecifikované súdom prvej inštancie, ktoré ale nie sú ničím výnimočnými a osobitými na to, aby odôvodňovali priznanie finančného zadosťučinenia vo výške, ktoré by prevyšovalo rozhodovaciu prax identického odvolacieho súdu. Suma 642 Eur predstavuje 20% zo sumy bezdôvodného obohatenia a je sumou primeranou zodpovedajúcou svojmu účelu, pretože poskytuje žalobkyni dostatočnú satisfakciu,

súčasne odradzuje žalovaného ako dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov a je naplnením zásady právnej istoty rozhodovať porovnateľne v obdobných veciach.

34. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok vo výroku I. v časti, v ktorej je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni sumu 642 Eur a v prevyšujúcej časti vyhovujúci výrok podľa § 388 zmenil tak, že žalobu zamietol.

35. V súlade s § 396 ods. 2 CSP odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania a tiež konania na súde prvej inštancie.

36. Niet pochyb o tom, že Civilný sporový poriadok, na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy, nemá výslovné ustanovenie, ktorým by uvažovalo o priznaní plnej náhrady trov konania napriek iba čiastočnému úspechu jednej zo strán sporu z dôvodu, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu (porovnaj § 142 ods. 3 OSP). Napriek tomu ale naďalej je tu skupina súdnych sporov sporového charakteru, z povahy ktorých vyplýva, že konkrétna výška plnenia závisela od úvahy súdu. Medzi takéto konanie patrí tiež predmetné konanie. Niet žiadneho rozumného dôvodu aplikujúc princíp spravodlivého súdneho konania, neprihliadnuť na to, že výška plnenia (finančného zadosťučinenia) bola závislá od úvahy súdu, a teda ide o prípad odôvodňujúci osobitné posudzovanie úspechu a neúspechu v konaní s dôsledkami na rozhodovanie o trovách konania, čo v konečnom dôsledku korešponduje so samotným zámerom novej právnej úpravy Civilného sporového poriadku, ktorým nebola snaha zákonodarcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania koncepcčne odchýliť od pravidla pôvodne vyjadreného v § 142 ods. 3 OSP (pozri Nález Ústavného súdu SR zo dňa 4.2.2021 sp. zn. III. ÚS 475/2018).

37. Žalobkyňa bola úspešná v konaní čo do základu nároku a stanovenie konkrétnej výšky finančného zadosťučinenia bolo predmetom úvahy súdu, preto hoci podľa výsledku nemala úspech v celom rozsahu, bolo potrebné jej priznať náhradu trov konania na súde prvej inštancie v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP).

38. V odvolacom konaní boli tak odvolateľ, ako žalobkyňa, každý z nich úspešný iba čiastočne, preto v súlade s § 255 ods. 2 CSP odvolací súd stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

39. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).